

**ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ
практичного психолога №13
(код КП 2340)**

1. Загальні положення

- 1.1. Ця посадова інструкція розроблена на основі тарифно-кваліфікаційної характеристики практичного психолога.
- 1.2. Під час розробки Інструкції враховані норми Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», Закону України «Про охорону праці», Концепції Нової української школи та інших нормативно-правових актів України; рекомендацій з організації служби охорони праці та безпеки життєдіяльності, установчими документами школи.
- 1.3. Практичний психолог призначається і звільняється з посади директором школи.
- 1.4. Практичний психолог повинен мати повну вищу освіту зі спеціальності практична психологія, психологія.
- 1.5. Практичний психолог підпорядковується безпосередньо директору школи.
- 1.6. У своїй діяльності психолог керується Конституцією та Законами України, указами Президента України, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Тернопільської міської ради, Тернопільської міської державної адміністрації, рішеннями та розпорядженнями міського голови, правилами й нормами охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки, а також Статутом і локальними правовими актами школи (у тому числі цією Інструкцією), трудовим контрактом.
- 1.7. Керується в роботі Етичним кодексом психолога. Зберігає професійну таємницю, не поширює відомостей отриманих у процесі діагностики, консультування або корекційної роботи. Конфіденційну інформацію про клієнта практичний психолог має право надавати виключно на офіційний запит. Іншим особам така інформація надається в узагальненому вигляді.
- 1.8. Практичний психолог дотримується Конвенції про права дитини.

2. Завдання та обов'язки

Основними напрямками діяльності практичного психолога є:

- 2.1. Психодіагностика, психопрофілактика, психолого-педагогічна корекція, консультування, надавання психологічної допомоги учням, педагогам, батькам у вирішенні питань навчання, виховання, розвитку дітей.
- 2.2. Науково-методична робота.
- 2.3. Забезпечення режиму виконання норм і правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.
- 2.4. Психологічна просвіта педагогічного колективу, учнів, батьків.
- 2.5. Сприяння адаптації і соціалізації учнів, формуванню в них загальної культури,

допомога у вирішенні конфліктних і особистих питань, допомога у виборі майбутнього професійного напрямку.

2.6. Проведення соціологічних досліджень за запитом адміністрації школи.

2.7. Сприяння формуванню позитивного психологічного клімату в колективі навчального закладу шляхом підвищення комунікативної компетентності та психологічної культури педагогів і учнів.

Практичний психолог виконує такі посадові обов'язки:

2.8. Бере участь в організації освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного особистісного розвитку дітей, молоді, їхнього повноцінного психічного здоров'я.

2.9. Виявляє причини, що спричиняють труднощі в становленні особистості дитини.

2.10. Шляхом психодіагностики, психопрофілактики, психолого-педагогічної корекції, консультування надає допомогу всім учасникам освітнього процесу у вирішенні питань навчання, виховання, розвитку дітей.

2.11. Планує і розробляє розвиваючі, корекційні програми освітньої діяльності з урахуванням індивідуальних, статевих, вікових особливостей дітей.

2.12. Виявляє і обстежує дітей із затримками у психічному, розумовому розвитку, надає їм психолого-педагогічну підтримку.

2.13. Настановленням і особистим прикладом утверджує повагу до принципів загальнолюдської моралі, батьків, жінки, культурно-національних духовних цінностей України, дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

2.14. Готує вихованців до свідомого життя в душі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами.

2.15. Дотримується педагогічної етики, поважає гідність дитини, захищає її від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, пропагує здоровий спосіб життя.

2.16. Здійснює первинну профілактику алкоголізму і наркоманії, інших шкідливих звичок серед підлітків, проводить психологічну експертизу і психолого-педагогічну корекцію поведінки.

2.17. Бере участь у роботі комісії з питань соціально-правового захисту дітей, психолого-медико-педагогічної консультації.

2.18. Формує психологічну культуру учнів, педагогів, батьків.

2.19. Консультує керівників, працівників освітніх установ з питань психології управління, практичного використання психології в організації освітнього процесу.

2.20. Проходить щорічний медичний огляд.

2.21. Проходить чергову атестацію один раз на п'ять років на відповідну кваліфікаційну категорію.

2.22. Зобов'язаний щорічно підвищувати кваліфікацію відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про загальну середню освіту», та в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

2.23. Проводить профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед учнів під час освітнього процесу.

2.24. Володіє навичками в наданні першої (долікарської) допомоги.

2.25. Повинен знати правила пожежної безпеки і вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками).

2.26. Терміново повідомляє директора або чергового адміністратора про кожний нещасний випадок, що трапився з учнем, організувати надання першої долікарської допомоги потерпілому, викликати медпрацівника та повідомити батьків.

2.27. Повідомляє адміністрацію школи про виявлені несправності обладнання,

устаткування, пристроїв, інші небезпечні прояви;

2.28. Вносить пропозиції щодо покращення умов праці та навчання учнів при розробці Колективної угоди у розділі з охорони праці.

2.29. Проходить один раз на три роки навчання та перевірку знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

2.30. У разі виникнення будь-якої аварійної ситуації в приміщенні школи психолог зобов'язаний негайно повідомити директора школи (чергового адміністратора), забезпечити безпечні умови перебування дітей у школі; у разі необхідності вжити заходи щодо евакуації дітей з приміщення у безпечне місце відповідно до плану евакуації.

2.31. У разі виникнення будь-якої надзвичайної ситуації в приміщенні школи психолог зобов'язаний негайно повідомити директора школи (чергового адміністратора), забезпечити безпечні умови перебування дітей у школі; у разі необхідності вжити заходи щодо евакуації дітей з приміщення у безпечне місце відповідно до плану евакуації.

2.32. Психолог несе відповідальність за особисту безпеку та безпеку оточуючих, повинен бути обережним під час перебування на робочому місці, в приміщеннях закладу освіти та на території школи.

3. Права

Практичний психолог має право:

3.1. На захист професійної честі і гідності.

3.2. Знайомитись зі скаргами та іншими документами, які містять оцінку його роботи, давати пояснення з їх приводу.

3.3. Розглядати питання і приймати рішення в межах своєї компетентності.

3.4. На окреме, спеціально обладнане приміщення для проведення діагностичної, консультативної, розвивальної і корекційної роботи.

3.5. Здійснювати підвищення кваліфікації за різними видами (навчання за освітньою програмою, стажування, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, вебінарах, майстер-класах тощо) та у різних формах.

3.6. Захищати свої інтереси самостійно і через посередника, в тому числі адвоката, у випадку дисциплінарного розслідування, пов'язаного з порушенням учителем норм професійної етики.

3.7. На конфіденційність дисциплінарного розслідування, за виключенням випадків, передбачених законом.

3.8. На відзначення успіхів у своїй професійній діяльності.

3.9. Справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності.

3.10. На безпечні і нешкідливі умови праці.

4. Відповідальність

4.1. У встановленому законодавством України порядку та відповідно до Положення "Про психологічну службу" практичний психолог несе відповідальність за:

- реалізацію в неповному обсязі освітніх програм у відповідності з річним планом служби психологів школи і графіком роботи;

- життя і здоров'я учнів під час проведення розвиваючих, корекційних і діагностичних занять;

- порушення етичного Кодексу психолога;

- порушення прав і свободи учнів.

4.2. За невиконання або неналежне виконання без поважних причин Статуту і Правил внутрішнього трудового розпорядку школи, законних розпоряджень директора школи та

інших локальних нормативних актів, посадових обов'язків, встановлених даною Інструкцією, психолог несе відповідальність у встановленому порядку, визначеному трудовим законодавством.

4.3. За застосування, у тому числі одноразових методів виховання, пов'язаних з фізичним і психологічним насильством над особистістю учнів, а також здійснення іншого аморального вчинку, психолог може бути звільнений від займаної посади у відповідності з трудовим законодавством України.

5. Повинен знати

Практичний психолог школи повинен знати:

5.1. Перелік, зміст та форми плануючої документації.

5.2. Особливості навчальних планів і програм та зміни до них, організувати контроль за їх виконанням.

5.3. Форми і методи контролю за якістю освітнього процесу.

5.4. Володіти такими нестандартними активними формами навчання, як ділові ігри, моделювання та аналіз педагогічних ситуацій, робота в мікрогрупах, парах та ін.

5.5. Обирати для школи на основі діяльності педколективу педагогічну проблему, визначити основні напрямки методичної роботи у школі, спрямувати самоосвіту кожного вчителя на вирішення особистих та шкільних педагогічних проблем.

5.6. Психологічні особливості учнів різних вікових груп, форм і методів роботи з ними.

5.7. Індивідуальні особливості характеру членів колективу.

5.8. Форми та зміст усієї обліково-звітної документації, порядок і строки підготовки обліково-звітної документації.

5.9. Державну мову відповідно до вимог Закону України "Про мови".

5.10. Вимоги нормативних документів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

5.11. Правила користування засобами пожежогашіння та надання медичної допомоги.

6. Кваліфікаційні вимоги

6.1. Практичним психологом може бути особа з високими моральними якостями, яка має відповідну педагогічну освіту (молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр), належний рівень професійної підготовки, вільно володіє державною мовою (для громадян України), здійснює педагогічну діяльність, забезпечує результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я якої дозволяє виконувати професійні обов'язки.

6.2. За результатами атестації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюється кваліфікаційна категорія (спеціаліст, спеціаліст другої категорії, спеціаліст першої категорії і спеціаліст вищої категорії) та може бути присвоєно педагогічне звання «практичний психолог-методист». Положення про кваліфікаційні категорії та педагогічні звання затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

7. Взаємовідносини за посадою

Практичний психолог:

7.1. Працює за графіком, складеним виходячи з 40-годинного робочого тижня, і затвердженим директором школи. Із них 20 годин відводиться для роботи безпосередньо в навчальному закладі (групова та індивідуальна психодіагностика, індивідуальні заняття, консультація учнів, батьків, вчителів, тощо) і 20 годин на організаційно-методичну роботу.

7.2. Самостійно планує свою роботу на кожний навчальний рік. План роботи затверджується директором школи.

7.3. Представляє директору школи письмовий звіт про свою діяльність по закінченню кожного навчального року.

7.4. Отримує від директора школи та його заступників інформацію нормативно-правового і організаційно-методичного характеру, знайомиться під розписку з відповідними документами.

7.5. Працює в тісному контакті з учителями, класними керівниками і батьками учнів (особами, які їх опікають); систематично обмінюється інформацією з питань, які входять в його компетенцію, з адміністрацією і педагогічними працівниками освітнього закладу.

З посадовою інструкцією ознайомлений (а):

«__» _____ 202__ р.	_____	Діана Бучинська
---------------------	-------	-----------------